

Básne z knihy „Obroda Slovanov“.

V Perzii, súčasnom Iráne, žil v 11. storočí matematik a astronóm Omar Chajjám. (Nemali ho radi, pretože pil víno, čo islam zakazoval a mal názory, ktoré nevyhovovali jeho okoliu.) Moje asi najobľúbenejšie štvorveršia od neho sú:

Keď s hlupákom sa spojíš, neunikneš hane,
preto ti Chajjám radí iné počínanie –
od múdreho si môžeš vziať i jed,
no ani balzam z hlupákovej dlane.

Z hľadania pravej cesty bolí ľudí hlava –
doprava zľava, či doľava sprava?
Mám strach, že ozve sa raz ráno správa:
„Hlupáci? Ani jedna cesta nie je pravá!“

Tí ktorí múdrosť získali a povinní
sa cítili byť sviecami aj pre iných,
nenašli cestu z temnoty a zaspali,
keď dotárali svoje kraviny.

Potrebuješ sa najesť, obliecť, obuť nohy –
Tam ešte odpustené sú ti premrhané vlohy.
Nič iné ani zadarmo však nestojí ti za to,
Aby si menil vzácny život za rárohy.

Otázky v hlave – mlčanie im odpovedá.
Odpovieš na ne nahlas – je ti beda.
Uprostred davu múdrych hlupákov
Všetko čo pomyslíš si, vysloviť sa nedá.

Kto spokojne chce žiť a nepodliehať tlakom,
ten musí dodržiavať jednoduchý zákon:
lepšie je hladovať, než prejedat' sa,
lepšie byť sám, než v spolku hocijakom.

Kto na najhlbšie dno sa nedostane – nedosiahne nič.
Kto krvou srdca neumyl si dlane – nedosiahne nič.
Je iba jedno svetlo – plameň, v ktorom zhoríš.
Kto seba nezriekne sa odhodlane – nedosiahne nič.

Keď s jednou kosťou vedia spokojné byť supy,

Nech nezláka ťa k svojmu stolu podliak tupý.
Lepšie žuvať vlastnú suchú kôrku,
Než na brade mať z jeho dobrôt šupy.

Keď nepiješ, prestaň aspoň karhať iných hostí!
Aj tak sú len pokrytectvom všetky tvoje cnosti.
Vyťahuješ sa, že čisté víno odmietaš –
a každý deň pritom robíš kopu špinavostí.

K tým veršom len krátky postreh : Lahkovážne mysliaci človek má tendenciu veriť svojmu úsudku a preto priemerní ľudia radi diskutujú medzi sebou a radia jeden druhému.... Veľký problém pre tých, ktorí veria takýmto „jednoduchým“ radám „jednoduchých kamarátov“....! Väčšinou sú takéto rady mylné a čím vážnejší je problém, tých vážnejšie škody tak týmto naivným ľuďom vznikajú. Ak sa chcete s niekym poradiť, tak vyhľadajte človeka, o ktorom si myslíte, že je múdry a pýtajte sa jeho a nie sebe rovných rovesníkov. Alebo múdrych starých ľudí (vek viac ako 70 rokov) z vášho okolia, ktorí aktívny život zvládli-žijú.

S pozdravom
Ing. Pijak Pavol, 10.5.2020
predseda OZ